

Teknisk forskning skaber vækst – men er blevet nedprioriteret i en årrække

- Der er behov for en fordobling af offentlig teknisk forskning op til 2025 (svarende til en forøgelse på 3,5 mia. kr.), hvilket kan hæve det langsigtede BNP med 5 mia. kr.

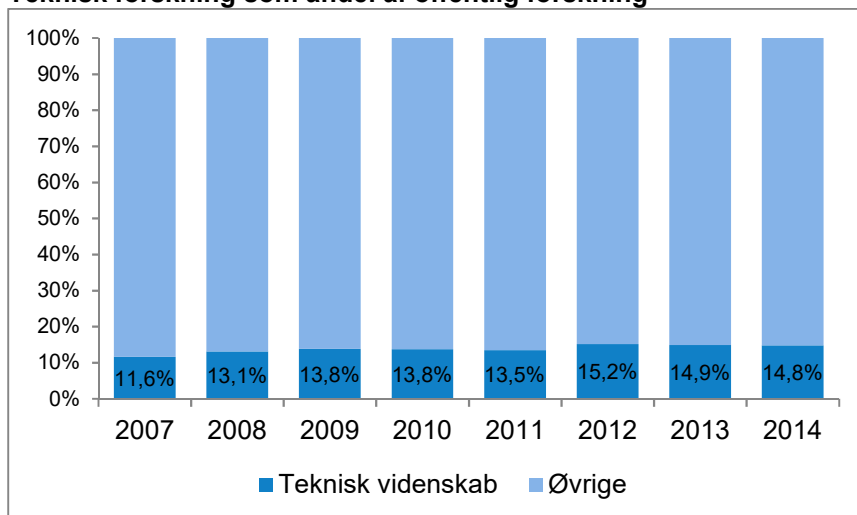
Teknisk forskning giver et stort samfundsøkonomisk afkast:

Teknisk forskning indeholder et væsentligt vækstpotentiale. I rapporten "De samfundsøkonomiske effekter af offentlige investeringer i forskning og udvikling" (Styrelsen for Forskning og Innovation, 2012) skønner forfatterne, at de årlige samfundsøkonomiske afkast af investeringer i offentlig F&U typisk ligger på 20-40 pct. afhængigt af forskningsfeltet. For teknisk forskning kan man således forvente, at en F&U-investering på 1 mia. kr. på sigt indebærer et øget BNP i størrelsesordenen 1,4 mia. kr. Det skyldes bl.a., at området udgør første led i fødekæden for ny teknologi og viden, som det private erhvervsliv kan omsætte til eksport.

Danmark har nedprioriteret offentlig teknisk forskning siden 1960'erne sammenlignet med udlandet:

Danmark har siden 1960'erne systematisk haft en lav prioritering af den offentlige tekniske forskning. I de seneste 20 år har kun 12-15 pct. af den offentlige F&U været brugt på teknisk forskning. Ved seneste sammenligning havde Danmark således den 5. laveste andel af teknisk forskning blandt 28 OECD-lande. Herunder er vist fordelingen i perioden 2007-2014.

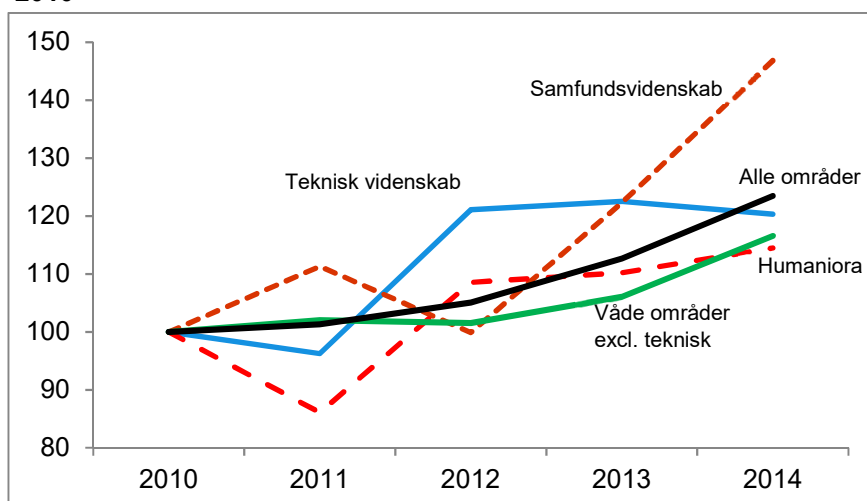
Teknisk forskning som andel af offentlig forskning

Kilde: Danmarks Statistik 2016

Den historisk lave prioritering af offentlig teknisk forskning er problematisk i sig selv. Men det bliver forstærket ved, at de sidste år er den offentlige tekniske forskning blevet nedprioriteret yderligere i forhold til flere af de andre forskningshovedområder. Det gælder både i forhold til, at stigningen i basisforskningsmidler til det tekniske område er stagneret de sidste år og er lavere end gennemsnittet i stigningen af basisforskningsmidler – og væsentlig lavere end stigningen i basisforskningsmidler til fx samfundsvidenskaben.

Indeks for internt finansierede F&U-omkostninger til Højere læreanstalter (Basismidler), Indeks 100 = 2010

Anm.: Udviklingen fra 2010 til 2014 er baseret på regnskabstal. Våde områder er sundhedsvidenskab, naturvidenskab og jordbrugsvidenskab.

Kilde: Danmarks Statistik

De konkurrenceudsatte forskningsmidler er blevet reduceret de sidste år, hvor der blandt andet udbydes forskningsområder med et teknisk udgangspunkt. Innovationsfonden, Det Frie Forskningsråd, Markedsmodningsfonden og demonstrationsmidlerne (EUDP & MUDP) er blevet reduceret i 2016 og 2017. Det går dermed samlet i den helt forkerte retning.

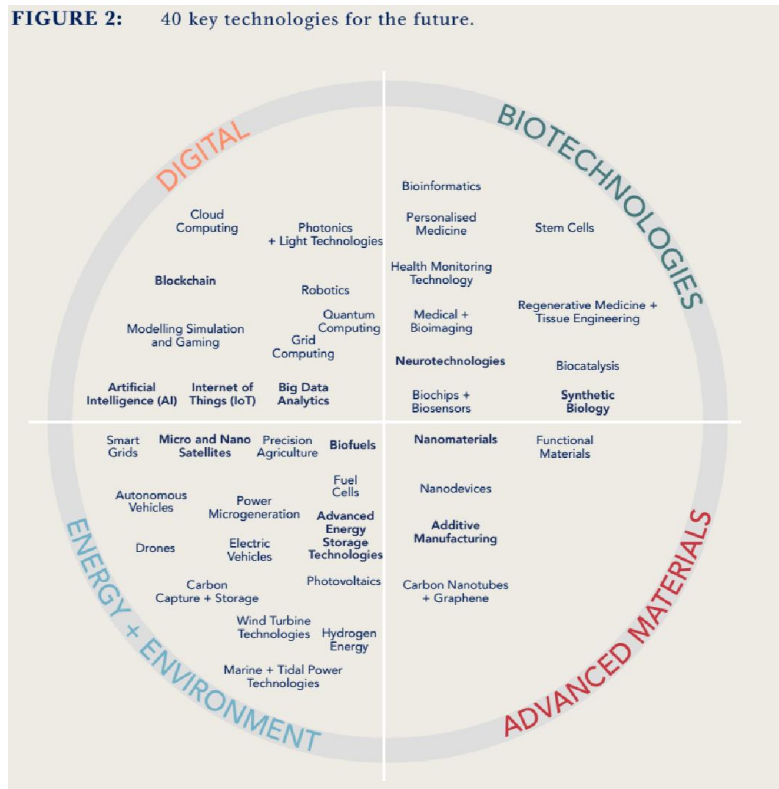
Konkurrenceudsatte forskningsmidler i mio. kr.

	2015	2016	2017 (FL17 inkl. forskningsreserven)	Udvikling i % 2015-2017
Innovationsfond	1539	1243	(1065,9+ 181)=1246,9	-19%
Det Frie Forskningsråd	1163	922	(816,9+143)=959,9	-18%
EUDP*	387	177	(53+130)=183	-53%
MUDP	130	110	(20+61)=81	-38%
Markedsmodningsfond	127	56	(15+10)=35	-72%

*Dertil kommer 130. mio. kr. fra det tidligere "ForskEI-program" som led i PSO-aftalen.

Teknisk forskning løser samfundsudfordringer, styrker forskningsbaserede uddannelser og skaber jobs:

Den lave prioritering af offentlig teknisk forskning har negative konsekvenser for både samfundet og erhvervslivet. Nye teknologier er afgørende for fremtidens samfund og velfærd. Det konkluderer blandt andet OECD i rapporten, "An OECD Horizon scan of megatrends and technology trends in the context of future research policy:

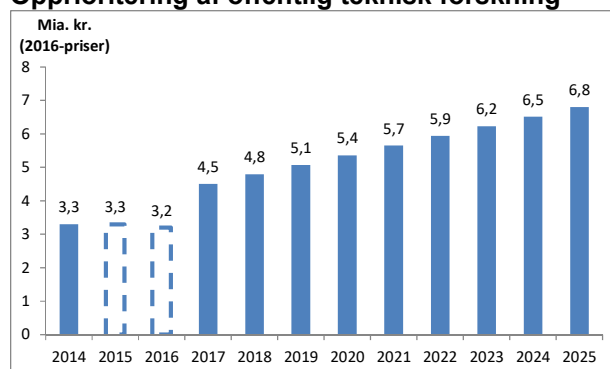
Kilde: OECD, 2016

Samtidig efterspørger industrien især teknisk og naturvidenskabelig forskning. 63% af virksomhederne vurderer teknisk og naturvidenskab som mest relevant for deres virksomhed i fremtiden (DI, 2015). Og det koster arbejdspladser, hvis de danske virksomheder ikke i højere grad bruger teknologi. Boston Consulting Group konkluderer i en ny rapport, at hvis virksomhederne bliver bedre til digitalisering kan der skabes omkring 75.000 nye arbejdspladser i 2020 (JP 2016). Teknisk forskning er afgørende i udviklingen af nye digitaliseringsmuligheder, og er samtidig fundamentet for forskningsbaserede tekniske uddannelser.

Den offentlige tekniske forskning bør fordobles op til 2025:

Den offentlige tekniske forskning bør opprioriteres, hvis vi skal sikre, at Danmark kan være med til at løse en række globale samfundsudfordringer og skabe jobs og vækst. En opprioritering af den offentlige tekniske forskning til 4,5 mia. kr. i 2017 stigende til 6,8 mia. kr. i 2025 har et potentiale til at hæve det langsigtede BNP med 5 mia. kr.:

Opprioritering af offentlig teknisk forskning

Anm.: Tallene er 2015 og 2016 er foreløbige, mens 2017-2025 er forslag til opprioritering.

Kilde: Danmarks Statistik og egne data.